

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KÖRÜ
SOPRANA SAHİP ÇIK

Sayı : 54045643-610-E.89413
Konu : Soru Önergeleri (7/12669)

19.06.2020

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 19.06.2019 tarihli ve 43452547-120.07-486189 sayılı yazısı.
b) Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığının 26.06.2019 tarihli ve 48360949-610-E.106161 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazı ile Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına gönderilen ve ilgi (b)'de kayıtlı yazı ile Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığından Bakanlığımıza gönderilen yazı ekinde yer alan Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/12669 esas nolu soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/12669) (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:

Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : LMMIFTGH Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya /

ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/12669 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Önergede bahse konu haberler asılsız olup, gerçekleri yansıtmamaktadır. Yapılan genel denetimlerde, fidelerin üretildiği tohumların menşesine değil üretim yerlerinin sağlık durumlarına ve ayrıca yetiştirilen fidelerin hastalık ve zararlılardan ari olup-olmadığına dikkat edilmekte ve mevzuat çerçevesinde gerekli bilgilendirme yapılmaktadır.

5553 sayılı Tohumculuk Kanununa göre çiftçilerin kendi tohumlarını üreterek kullanmasında herhangi bir hukuki engel bulunmamaktadır.

Bakanlığımız üreticilerimizin hangi tohumluğu kullanacaklarına karışmamakta olup verim ve kalite yönünden sertifikalı tohumluk kullanımını teşvik etmektedir.

Türkiye, Dünyadaki Avrupa-Sibirya, Akdeniz ve İran-Turan olmak üzere üç bitki coğrafyası bölgesinin kesişme noktasında yer almaktadır. Bu nedenle yaklaşık 3.000'i endemik olmak üzere, 10.000'den fazla bitki türüne ev sahipliği yapmaktadır.

Mevcut genetik kaynaklarımızın korunması amacıyla Ülkemizde ex situ (yeri dışında-uzaktan) koruma çalışmaları ilk olarak 1964'te Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü (ETAE)'nde başlamıştır. İlk Türk Tohum Bankası 1972'de bu enstitüde kurulmuştur. Örneklerin güvenlik dublikasyonunun yapılması amacıyla 1988 yılında Ankara'da Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde bir gen bankası daha kurulmuştur. Bu kapsamda Ankara'daki Türkiye Tohum Gen Bankası ve İzmir'deki Ulusal Gen Bankasında yaklaşık 3300 türe ait 121.000 tohum örneği muhafaza altına alınmıştır.

Ulusal Tohum Gen Bankası'nda 2700 türe ait yaklaşık 55.000 materyal bulunmaktadır. Türkiye Tohum Gen Bankasında ise yaklaşık 60.000 materyal bulunmaktadır. Ayrıca İspanya ve Fas'tan sonra Dünya 3'üncü Zeytin Koleksiyon Bahçesi İzmir Zeytincilik Araştırma Enstitüsü bünyesinde kurulmuştur.

Tohum gen bankalarımızın ana misyonunu, yerel çeşitler başta olmak üzere;

- Genetik materyalin toplanması, muhafazası,
- Kayıt altına alınması,
- Moleküler ve morfolojik karakterizasyonu,
- Üretim yenilenmesi,
- Araştırma kurumlarının kullanımına sunulması,
- Ekonomiye entegrasyonunun sağlanmasıdır.

Ayrıca, tohum olarak saklanması mümkün olmayan meyve ve asma gen kaynakları, Araştırma Enstitülerimize ait 17 Arazi Gen Bankasında korunmakta olup, bu arazi gen bankalarında meyve ve asmada 117 türde 895.000 dekar alanda 10.500 canlı örnek (genotip) mevcuttur.

Gen kaynaklarımız hem tohum olarak hem de canlı bitki materyalleri olarak gen bankalarımızda koruma altına alınmakla birlikte ayrıca Araştırma Enstitülerimiz tarafından gen bankalarımızdaki sebze ve meyve türleri yeni yerel çeşitler geliştirmek üzere ıslah çalışmalarında kullanılmaktadır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca Ülkemiz geofit ve endemik türler açısından zengin olup, ılıman iklim kuşağında barındırdığı tür sayısı bakımından Dünyanın en büyük koleksiyonunu içeren Geofit Araştırma Merkezi Yalova Bahçe Bitkileri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü bünyesinde 2014 yılında kurulmuştur. Ayrıca 6 Araştırma Enstitümüzde 900 türde 100.000 adet soğanlı ve yumrulu doğal süs bitkisinden (geofit) oluşan genetik kaynağı toplanmış, muhafaza ve kayıt altına alınmıştır.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu'na göre; Ülkemizde genetiği değiştirilmiş bitki ve hayvanların üretimi yasaktır. Ülkemizdeki tohumluklarla ilgili mevcut yasalarla, GDO'lu (Genetiği Değiştirilmiş Organizma) tohumlukların Ülkemizde üretimi ve her türlü ticareti yasaklamıştır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu uyarınca, ithal edilen tüm tohumlukların, gümrükte gerekli kontrolleri ve ithal amacına bakılmaksızın, menşei ülke risk değerlendirmesine göre belirlenen sıklıkta numune alınarak analizleri yapılmakta, hastalık ve zararlılar yönünden yurda girişinde problem olmayan sağlıklı tohumlukların ithalatına izin verilmekte, yapılan analiz sonucunda GDO tespit edilen tohumlukların Ülkeye girişine izin verilmeyip, bu tohumluklar iade veya imha edilmektedir.

Son on yıl içinde yurt dışından ithal edilen tohum ve fide miktarı ile hangi ülkelerden ithal edildiğine ilişkin bilgilere Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden ulaşılabilmektedir.